

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi paikkatietoinfrastruktuurista annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi paikkatietoinfrastruktuurista annetun lain muuttamisesta (HE 83/2015 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 4/2015 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

paikkatietoinfrastruktuurista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan paikkatietoinfrastruktuurista annetun lain (421/2009) 10 §:n 3 momentti sekä
muutetaan 2—4, 6, 7, 11, 15 ja 18 § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *paikkatiedolla* tietoa, joka sisältää välittömän tai välillisen viittauksen tiettyyn paikkaan tai maantieteelliseen alueeseen;
- 2) *paikkatietokohteella* sellaista sähköisessä muodossa olevaa abstraktia kuvausta todellisesta asiasta tai ilmiöstä, joka koskee Suomen aluetta ja sisältää kohteen sijainnin välittömänä tai välillisenä viittauksena tiettyyn paikkaan tai maantieteelliseen alueeseen;
- 3) *paikkatietopalvelulla* toimintoja, joita voidaan suorittaa käsittelemällä paikkatietoaineistojen sisältämiä paikkatietoja tai niihin liittyvää metatietoa tietokonesovelluksen avulla;
- 4) *paikkatietoinfrastruktuurilla* tämän lain ja Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/2/EY, jäljempänä *INSPIRE-direktiivi*, mukaisesti tuotettuja, ylläpidettyjä tai saataville asetettuja meta-

Eduskunnan vastaus EV 55/2015 vp

tietoja, paikkatietoaineistoja ja paikkatietopalveluja, verkkopalveluja ja -teknologioita, tietojen luovuttamista, saatavuutta ja käyttöä koskevia sopimuksia sekä koordinointi- ja seurantamekanismeja;

5) *paikkatietoaineistolla* sähköisessä muodossa olevaa tunnistettavaa paikkatietojen kokonaisuutta;

6) *viranomaisella* viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja viranomaisia lukuun ottamatta tuomioistuimia ja muita lainkäyttöeliä;

7) *paikkatietoa hallinnoivalla viranomaisella* viranomaista, joka sille kuuluvien tehtävien hoitamiseksi hallinnoi tai ylläpitää tämän lain soveltamisalaan kuuluvaa alkuperäistä paikkatietoaineistoa.

Mitä tässä laissa säädetään viranomaisesta, koskee myös viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja yhteisöjä, laitoksia, säätiöitä ja yksityisiä henkilöitä.

3 §

Lain soveltamisalaan kuuluvat paikkatietoaineistot ja -palvelut

Tämän lain säännöksiä sovelletaan viranomaisten hallussa oleviin julkisiin paikkatietoaineistoihin, jotka kuuluvat johonkin seuraavista INSPIRE-direktiivin liitteissä I, II ja III määritellyistä tietoryhmistä, sekä niiden sisältämiin tietoihin liittyviin paikkatietopalveluihin:

1) koordinaatti- ja korkeusjärjestelmät, paikannusruudustot, paikannimet, hallinnolliset yksiköt, osoitteet, kiinteistöt, liikenneverkot, hydrografia ja suojellut alueet;

2) korkeussijainti, maanpeite, ortokuvat ja geologia;

3) tilastointiyksiköt, rakennukset, maannos, maankäyttö, väestön terveys ja turvallisuus, yleishyödylliset ja muut julkiset palvelut, ympäristön tilan seurantalaitteet ja -paikat, tuotanto- ja teollisuuslaitokset, maatalous- ja vesiviljelylaitokset, väestöjakauma, aluehallinnan, rajoitusten ja sääntelyn piiriin kuuluvat alueet ja raportointiyksiköt, luonnonriskialueet, ilmakehän tila ja ilmaston maantieteelliset ominaispiirteet, merentutkimuksen maantieteelliset ominaispiirteet, merialueet, eliömaantieteelliset alueet, elinympäristöt ja biotoopit, lajin levinneisyys, energiavarat ja mineraalivarat.

Tätä lakia sovelletaan kunnan hallussa tai kunnan puolesta toisen hallussa oleviin paikkatietoaineistoihin vain, jos kunnalla on lakiin tai asetukseen perustuva velvollisuus kyseisten paikkatietojen keruuseen tai levittämiseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin lain soveltamisalaan kuuluvista paikkatietoaineistoista.

4 §

Paikkatietoaineistoja ja -palveluja kuvaavat tiedot

Paikkatietoa hallinnoivan viranomaisen on laadittava ja pidettävä ajan tasalla paikkatietoaineistoja ja -palveluja kuvaavat tiedot, jotka mahdollistavat kyseisten aineistojen ja palvelujen löytämisen, luetteloinnin ja käytön (*metatieto*).

Eduskunnan vastaus EV 55/2015 vp

Metatiedon sisältöä koskevista teknisistä vaatimuksista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/2/EY täytäntöönpanosta metatiedon osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1205/2008.

6 §

Paikkatietoaineiston ja -palvelujen yhteiskäyttöisyys

Paikkatietoa hallinnoivan viranomaisen on laadittava ja pidettävä ajan tasalla paikkatietoaineistosta yhteiskäyttöön soveltuva versio (*yhteiskäyttöinen paikkatietoaineisto*) sekä huolehdittava siihen liittyvien paikkatietopalvelujen yhteiskäyttöisyydestä.

Paikkatietoaineistojen ja -palvelujen yhteiskäyttöisyyttä koskevista vaatimuksista säädetään INSPIRE-direktiivin 7 artiklan nojalla annettavassa komission asetuksessa.

7 §

Paikkatietoaineiston saatavuus tietoverkossa

Paikkatietoa hallinnoivan viranomaisen on huolehdittava siitä, että yhteiskäyttöinen paikkatietoaineisto on saatavilla tietoverkossa aineiston katselua ja lataamista varten.

Yhteiskäyttöisen paikkatietoaineiston asettamista tietoverkossa saataville koskevista teknisistä vaatimuksista säädetään INSPIRE-direktiivin 16 artiklan nojalla annettavassa komission asetuksessa.

11 §

Viranomaisten välinen tietojenvaihto

Paikkatietoa hallinnoivan viranomaisen on annettava yhteiskäyttöinen paikkatietoaineistonsa ja siihen liittyvät paikkatietopalvelunsa toisen viranomaisen käyttöön, jos niiden käyttö on tarpeen kyseisen viranomaisen julkisen vallan käyttöön liittyvien tehtävien suorittamiseksi.

Paikkatietoa hallinnoivan viranomaisen ja 1 momentissa tarkoitetun toisen viranomaisen tulee ennakolta varautua yhteiskäyttöisen paikkatietoaineiston ja siihen liittyvien paikkatietopalvelujen esteettömään saatavuuteen, jos on todennäköistä, että niitä on tarpeen käyttää myös kiireellisissä tilanteissa.

Paikkatietoa hallinnoivan viranomaisen on annettava myös toisen Euroopan unionin jäsenvaltion viranomaiselle, unionin toimielimelle ja elimelle sekä vastavuoroisesti ja tasa-arvoisesti sellaisen kansainvälisen sopimuksen mukaan perustetulle elimelle, jonka sopimuspuolia Suomi ja Euroopan unioni ovat, sellainen yhteiskäyttöinen paikkatietoaineistonsa ja siihen liittyvät paikkatietopalvelunsa, joita luovutuksensaaja tarvitsee suorittaessaan sille säädettyä tai määrättyä ympäristön tilaan vaikuttavaa tehtävää.

Eduskunnan vastaus EV 55/2015 vp

15 §

Paikkatietoaineistojen ja -palvelujen käyttöä koskevat ehdot

Paikkatietoa hallinnoiva viranomainen voi asettaa ehtoja paikkatietoaineiston sekä -palvelujen katselulle, lataamiselle tai käytölle. Tällaiset ehdot eivät kuitenkaan saa aiheuttaa käyttötilanteessa ilmeneviä käytännön esteitä paikkatietoaineistojen ja paikkatietopalvelujen yhteiskäytölle. Ehtojen ja niihin liittyvän sopimusmallin on oltava saatavilla tietoverkossa.

Euroopan unionin toimielimille ja elimille toimitettavien paikkatietoaineistojen luovuttamisesta säädetään INSPIRE-direktiivin 17 artiklan nojalla annettavassa komission asetuksessa.

18 §

Seuranta

Paikkatietoa hallinnoivan viranomaisen on seurattava tietoverkkoon saataville asetetun yhteiskäyttöisen paikkatietoaineiston käyttöä sekä toimitettava seurantatiedot maa- ja metsätalousministeriölle.

Maanmittauslaitoksen on seurattava hakupalveluun liitetyn tiedon laatua, kattavuutta, yhteensopivuutta ja käyttöä, paikkatietoaineistojen saatavuutta tietoverkossa sekä tietopalvelujen yhteentoimivuutta ja toimitettava seurantatiedot maa- ja metsätalousministeriölle sekä huolehdittava siitä, että seurantatiedot ovat pysyvästi saatavilla tietoverkossa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua seurannasta ja seurantatiedon luovuttamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 1.12.2015

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri